УДК 343.2

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2019.3-2.19>

ГУЦУЛЯК М.Я., ГАБУДА А.С.

КРИМІНАЛЬНІ ПРОСТУПКИ В НОРМАХ ОСОБЛИВОЇ ЧАСТИНИ КК УКРАЇНИ: ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ ПРИНЦИПІВ ТА КРИТЕРІЇВ ВІДМЕЖУВАННЯ ВІД ЗЛОЧИНІВ

Необхідність законодавчого регулювання застосування положень Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) щодо особливостей досудового розслідування підсумкових правопорушень та їх судового перегляду має як теоретичне, так і практичне значення. Це впливає з норм КПК України, які стосуються досудового розслідування кримінальних правопорушень. Більше того, згідно з пунктом 1 Прикінцевих положень КПК України, щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій злочинів законодавець зробив це безпосередньо залежним від прийняття відповідного закону про скорочені правопорушення, який повинен бути закріплений матеріальними нормами, а саме в окремих установах Закону України про кримінальну відповідальність. Із прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння досудовому розслідуванню окремих категорій кримінальних правопорушень» 22 листопада 2018 року, який буде введений в дію з 1 січня 2020 р., законодавець вніс низку поправок до Кримінального кодексу України, які, насамперед, перетворили поняття злочину на визначення поняття «злочин, що підсумовується», виключно за злочини та проступки. Частина 2 статті 12 Кримінального кодексу України встановлює поняття, принципи та критерії розмежування зведених злочинів та злочинів. Таким чином, узагальнене правопорушення – це кримінальне правопорушення, за яке передбачено основне покарання у вигляді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або іншого покарання, не пов'язаного з позбавленням волі. Досліджуючи санкції статей Особливої глави Кримінального кодексу України, можна провести класифікацію підсумкових правопорушень, які набудуть чинності з 01.01.2020 р. та віднесені до категорії злочинних підсумків. Таким чином, беручи до уваги положення Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень», сьогодні існує 123 кримінальних правопорушення, які віднесені до зведених злочинів. Також визначення видів збиткових правопорушень у цій роботі дозволяє нам зробити пропозицію щодо необхідності закріплення в окремому правилі вичерпного переліку таких порушень, що доцільно доповнити Кримінально-процесуальним кодексом України. Це дозволить слідчим більш ефективно застосовувати норми матеріального та процесуального кримінального законодавства в діяльності правоохоронних органів.

Ключові слова: кримінальне правопорушення, злочин, кримінальний проступок, критерії розмежування, класифікація, санкція статті, основне покарання, штраф, покарання, не пов'язане з позбавленням волі.

The necessity for legislative regulation of the application of the provisions of the Criminal Procedural Code of Ukraine (CPC of Ukraine) regarding the peculiarities of pre-trial investigation of summary offenses and their judicial review has both theoretical

© ГУЦУЛЯК М.Я. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та оперативно-розшукової діяльності (Прикарпатський факультет Національної академії внутрішніх справ)

© ГАБУДА А.С. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та оперативно-розшукової діяльності (Прикарпатський факультет Національної академії внутрішніх справ)

and practical significance. This statement arises from the norms of the CPC of Ukraine, which relate to the pre-trial investigation of criminal offenses. Moreover, according to paragraph 1 of the Final provisions of the CPC of Ukraine, the simplification of the pre-trial investigation of certain categories of summary offenses, the legislator made it directly dependent on the adoption of the relevant law on summary offenses, which must definitely be enshrined by material norms, namely, in separate institutions of the Law of Ukraine on Criminal Liability. With the adoption of the Law of Ukraine “On Amending Certain Legislative Acts of Ukraine Concerning the Facilitation of Pre-trial Investigation of Certain Categories of Criminal Offenses” (the Law) on November 22, 2018, which will be put into action on January 1, 2020, the legislator introduced a number of amendments to the Criminal Code of Ukraine which, first of all, transformed the concept of crime into a definition of a “summary offense” solely for crimes and for misdemeanours. Part 2 of Article 12 of the Criminal Code of Ukraine establishes the concept, principles and delimitation criteria of summary offenses and crimes. Thus, a summary offense is a criminal offense, for which the basic punishment is stipulated in the form of a fine in the amount of not more than three thousand non-taxable minimum incomes, or other punishment, not connected with imprisonment. Investigating the sanctions of articles of the Special Chapter of the Criminal Code of Ukraine, one can conduct a classification of summary offenses, which, will be put into force from 01.01.2020 and will be classified as a category of summary offenses.

Thus, taking into account the provisions of the Law of Ukraine “On Amending Certain Legislative Acts of Ukraine Concerning the Simplification of Pre-trial Investigation of Certain Categories of Criminal Offenses”, nowadays there are 123 criminal offenses that have been attributed to summary offenses. Also, the definition of types of summary offenses in this work allows us to make a proposal regarding the necessity to consolidate in a separate rule an exhaustive list of such infringement that is advisable to supplement the Criminal Procedure Code of Ukraine. This will allow investigators to apply the rules of material and procedural criminal law more effectively in the law enforcement activities.

Key words: *Criminal offense, crime, criminal offense, demarcation criteria, classification, article sanction, capital punishment, fine, punishment not related to imprisonment.*

Вступ. Необхідність законодавчого врегулювання застосування положень нового Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) стосовно особливостей досудового розслідування кримінальних проступків та їхнього судового розгляду не викликає жодного сумніву, адже з моменту прийняття КПК України норми, що стосуються кримінальних проступків, пунктом 1 Прикінцевих положень КПК України поставлено у пряму залежність від прийняття відповідного закону про кримінальні проступки, який повинен бути закріплений матеріальними нормами, а саме в окремих інститутах Закону про кримінальну відповідальність України.

Постановка завдання. Сьогодні Кримінальний кодекс України містить приблизно 780 складів злочинів, із яких близько 200 (що становить чверть) за класифікацією є злочинами невеликої тяжкості. При цьому в умовах сьогодення в загальній кількості розслідуваних злочинів тяжкі та особливо тяжкі становлять четверту частину, а злочини невеликої тяжкості або середньої тяжкості – половину від усіх розслідуваних посягань.

Це призводить до затягування розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів, а також необґрунтованої тяганини під час розслідування злочинів невеликої тяжкості.

Стан дослідження. У правовій доктрині питанням обставин, що зумовлюють існування категорії кримінальних проступків як виду кримінального правопорушення, характеристики кримінальних проступків (властивості, суб'єктивні та об'єктивні ознаки), приділялася увага такими вченими, як В.О. Туляков; Г.П. Пімонов; Я.І. Мітріцан; Н.А. Мирошніченко; Д.О. Балобанова; Н.Л. Березовська; Ю.Ю. Коломієць-Капустіна; І.М. Горбачова; А.С. Макаренко; М.М. Дмитрук; Н.М. Мирошніченко; Ф.Ш. Іскендеров; О.С. Кузембаєв; Л.В. Кравець; Т.І. Дмитришина; Р.О. Ніколенко; П.Л. Фріс; Є.Л. Стрельцов; В.О. Меркулова та інші.

Результати дослідження. Завданнями кримінального судочинства є правове забезпечення охорони прав і свобод людини та громадянина, власності, громадського порядку й громадської

безпеки, довкілля, конституційного устрою України від кримінальних протиправних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також швидке й повне розслідування кримінальних правопорушень, викриття винних і забезпечення правильного застосування Закону з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності, і жоден невинний не був покараний.

Із прийняттям Закону України 22 листопада 2018 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (далі – Закон), який підписаний Президентом України 22.04.2019 і набирає чинності 01.01.2020 року, законодавець вніс ряд змін до КК України, які трансформували поняття злочину у визначення кримінального правопорушення єдиного як для злочинів, так і для проступків – «суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом кримінального правопорушення».

Власне ч. 1 ст. 11 КК визначає поняття кримінального правопорушенням, під яким розуміють передбачене цим Кодексом суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом кримінального правопорушення.

Натомість ч. 1. ст. 12 КК України впорядковує питання класифікації кримінальних правопорушень, а саме їхній поділ на два види – кримінальний проступок та злочини.

У ч. 2 ст. 12 КК України закріплено поняття, принципи та критерії розмежування кримінальних проступків і злочинів. Зокрема, під час віднесення того чи іншого діяння до категорії кримінального проступку основним критерієм виступає санкція статті, яка закріплює вид та розмір основного покарання. Аналізуючи цю норму, можна дійти висновку, що критеріями класифікації кримінального проступку в нормах Особливої частини КК України виступають закріплені в санкції статті основні покарання у вигляді штрафу – *в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або – інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі*.

Досліджуючи санкції статей Особливої частини КК України, можна провести класифікацію кримінальних проступків, які з моменту набрання чинності вищезазначеного Закону – 01.01.2020 будуть належати власне до категорії **кримінальних проступків**.

Розділ 1

Відсутні кримінальні проступки

Розділ 2

- 1) ч.ч. 1, 2 ст. 125 КК України – Умисне легке тілесне ушкодження;
- 2) ч. 1 ст. 126 КК України – Побой і мордування;
- 3) ч. 1 ст. 129 КК України – Погроза вбивством;
- 4) ст. 132 КК України – Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби;
- 5) ч. 1 ст. 139 КК України – Ненадання допомоги хворому медичним працівником;
- 6) ч. 1 ст. 144 КК України – Насильницьке донорство.

Розділ 3

1. Ч. 1 ст. 150 КК України – Експлуатація дітей.

Розділ 4

- Ч.ч. 1, 2 ст. 154 КК України – Примушування до вступу в статевий зв'язок.

Розділ 5

- 1) ч. 1 ст. 159 КК України – Порушення таємниці голосування;
- 2) ч. 1 ст. 160 КК України – Підкуп виборця, учасника референдуму;
- 3) ч. 1 ст. 162 КК України – Порушення недоторканності житла;
- 4) ч. 1 ст. 163 КК України – Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер;
- 5) ч. 1, 2 ст. 164 КК України – Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей;
- 6) ч. 1, 2 ст. 165 КК України – Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків;
- 7) ч. 1 ст. 168 КК України – Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння);
- 8) ч. 1, 2, 3 ст. 171 КК України – Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів;
- 9) ч. 1, 2 ст. 172 КК України – Грубе порушення законодавства про працю;
- 10) ч. 1, 2 ст. 173 КК України – Грубе порушення угоди про працю;
- 11) ст. 174 КК України – Примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку;

12) ч. 1 ст. 175 КК України – Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат;

13) ч. 1 ст. 182 КК України – Порушення недоторканності приватного життя;

14) ч. 1 ст. 183 КК України – Порушення права на отримання освіти;

15) ч. 1, 2 ст. 184 КК України – Порушення права на безоплатну медичну допомогу.

Розділ 6

1) ч. 1 ст. 185 КК України – Крадіжка;

2) ч. 1 ст. 188-1 КК України – Викрадення електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання;

3) ч. 1 ст. 190 КК України – Шахрайство;

4) ч. ч. 1, 2 ст. 192 КК України – Заподіяння значної майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою;

5) ст. 193 КК України – Привласнення особою знайденого або такого, що випадково опинилося у неї;

6) ст. 195 КК України – Погроза знищення майна;

7) ч. 1 ст. 197-1 КК України – Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво.

Розділ 7

1) ч. 1 ст. 205 КК України – Фіктивне підприємництво;

2) ч. 1, 2 ст. 205-1 КК України – Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб – підприємців;

3) ч. 1 ст. 206 КК України – Протидія законній господарській діяльності;

4) ч. 1 ст. 210 КК України – Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів із бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їхнім перевищенням;

5) ч. 1 ст. 213 КК України – Порушення порядку здійснення операцій із металобрухтом;

6) ч. 1 ст. 216 КК України – Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених контрольних марок;

7) ст. 232 КК України – Розголошення комерційної або банківської таємниці.

Розділ 8

1) ч. 1 ст. 239-1 КК України – Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель;

2) ч. 1 ст. 239-2 КК України – Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах;

3) ст. 247 КК України – Порушення законодавства про захист рослин;

4) ч. 1 ст. 248 КК України – Незаконне полювання;

5) ч. 1 ст. 249 КК України – Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом;

6) ч. 1 ст. 252 КК України – Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду;

7) ч. 1 ст. 253 КК України – Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля;

8) ст. 254 КК України – Безгосподарське використання земель.

Розділ 9

1) ч. 1 ст. 268 КК України – Незаконне ввезення на територію України відходів і вторинної сировини;

2) ч. 1 ст. 270 КК України – Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки.

Розділ 10

1) ч. 1 ст. 271 КК України – Порушення вимог законодавства про охорону праці;

2) ч. 1 ст. 272 КК України – Порушення правил безпеки під час виконання робіт із підвищеною небезпекою;

3) ч. 1 ст. 275 КК України – Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд.

Розділ 11

1) ч. 1 ст. 276 КК України – Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту;

2) ч. 1 ст. 279 КК України – Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства;

3) ч. 1 ст. 280 КК України – Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків;

4) ч. 1 ст. 281 КК України – Порушення правил повітряних польотів;

5) ч. 1 ст. 282 КК України – Порушення правил використання повітряного простору;

6) ч. 1 ст. 283 КК України – Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда;

7) ст. 284 КК України – Ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха;

8) ст. 285 КК України – Неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден;

9) ч. 1, 2 ст. 286¹ КК України – Керування транспортними засобами у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції

10) ст. 290 КК України – Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу;

Розділ 12

1) ч. 1 ст. 293 КК України – Групове порушення громадського порядку;

2) ст. 295 КК України – Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку;

3) ч. 1 ст. 296 КК України – Хуліганство;

4) ч. 1 ст. 298-1 КК України – Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду;

5) ч. 1 ст. 298 КК України – Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини;

6) ч. 1 ст. 299 КК України – Жорстоке поводження із тваринами;

7) ч. 1 ст. 302 КК України – Створення або утримання місць розпусти і звідництво.

Розділ 13

1) ч. 1 ст. 310 КК України – Посів або вирощування снотворного маку чи конопель;

2) ч. 1 ст. 311 КК України – Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів;

3) ч. 1 ст. 319 КК України – Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин;

4) ч. 1 ст. 323 КК України – Спонукування неповнолітніх до застосування допінгу;

Розділ 14

1) ст. 335 КК України – Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу;

2) ч. 1, 2 ст. 337 КК України – Ухилення від військового обліку або спеціальних зборів;

Розділ 15

1) ст. 339 КК України – Незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні;

2) ч. 1 ст. 342 КК України – Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі;

3) ч. 1, 2 ст. 343 КК України – Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, судового експерта, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця;

4) ч. 1 ст. 350 КК України – Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок;

5) ч. 1, 2 ст. 351 КК України – Перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради;

6) ч. 1 ст. 351-1 КК України – Перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати;

7) ч. 1 ст. 351-2 КК України – Перешкоджання діяльності Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

8) ч. 1 ст. 353 КК України – Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи;

9) ч. 1 ст. 355 КК України – Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань;

10) ст. 356 КК України – Самоправство;

11) ч. 1, 3 ст. 357 КК України – Викрадення, привласнення, вимагання документів, штамів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження;

12) ч. 1, 2, 4 ст. 358 КК України – Підrobлення документів, печаток, штамів та бланків, збут чи використання підrobлених документів, печаток, штамів;

13) ст. 360 КК України – Умисне пошкодження ліній зв'язку;

Розділ 16

Кримінальних проступків не передбачено

Розділ 17

Кримінальних проступків не передбачено

Розділ 18

1) ч. 1 ст. 371 КК України – Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою;

2) ч. 1 ст. 381 КК України – Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист;

3) ч. 1 ст. 384 КК України – Введення в оману суду або іншого уповноваженого органу;

4) ч. 1 ст. 385 КК України – Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків;

5) ч. 1 ст. 386 КК України – Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку;

6) ч. 1, 2, 3 ст. 387 КК України – Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування;

7) ч. 1, 2 ст. 389 КК України – Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі;

8) ч. 1 ст. 389-1 КК України – Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості;

9) ст. 390⁻¹ КК України – Невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або непроходження програми для кривдників;

10) ст. 395 КК України – Порушення правил адміністративного нагляду;

11) ст. 397 КК України – Втручання в діяльність захисника чи представника особи;

12) ч. 1 ст. 400⁻¹ КК України – Представництво в суді без повноважень.

Розділ 19

1. ч. 1 ст. 412 КК України – Необережне знищення або пошкодження військового майна;

2. ч. 1 ст. 435 КК України – Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала та зловживання нею;

Розділ 20

1. ч. 1 ст. 445 КК України – Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала.

Окрім цього, із прийняттям Закону до ряду статей про злочини невеликої тяжкості внесено зміни, якими збільшено розміри штрафу як основного покарання (більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян) чи закріплено покарання у вигляді позбавлення волі, тим самим віднесено їх до категорії нетяжких злочинів, а саме:

1) ст. 124 КК України – Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або в разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця;

2) ст. 128 КК України – Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження;

3) ст. 134 КК України – Незаконне проведення абортів або стерилізації;

4) ч. 1, 2 ст. 136 КК України – Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані;

5) ч. 1 ст. 142 КК України – Незаконне проведення дослідів над людиною;

6) ч. 1 ст. 143 КК України – Порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини;

7) ст. 145 КК України – Незаконне розголошення лікарської таємниці;

8) ч. 1 ст. 158⁻¹ КК України – Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше ніж один раз;

9) ч. 1, 2, 3 ст. 159⁻¹ КК України – Порушення порядку фінансування політичної партії, передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму;

10) ч. 1 ст. 161 КК України – Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками;

11) ч. ч. 1, 2 ст. 180 – Перешкоджання здійсненню релігійного обряду;

12) ст. 197 КК України – Порушення обов'язків щодо охорони майна;

13) ч. 1 ст. 209¹ – Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

1) ч. ч. 1, 2 ст. 212 КК України – Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів);

2) ч. ч. 1, 2 ст. 212¹ КК України – Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування;

3) ст. 219 КК України – Доведення до банкрутства;

4) ч. ч. 1, 2, 3 ст. 220¹ КК України – Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності;

5) ст. 220² КК України – Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи;

6) ч. 1 ст. 222 КК України – Шахрайство з фінансовими ресурсами;

7) ст. 223¹ КК України – Підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів;

8) ч. 1 ст. 224 КК України – Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів;

9) ст. 227 КК України – Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції;

10) ч. 1 ст. 229 КК України – Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару;

11) ст. 232¹ КК України – Незаконне використання інсайдерської інформації;

12) ч. ч. 1, 2 ст. 232² КК України – Приховування інформації про діяльність емітента;

13) ч. 1 ст. 238 КК України – Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення;

14) ч. 1 ст. 241 КК України – Забруднення атмосферного повітря;

15) ч. 1 ст. 242 КК України – Порушення правил охорони вод;

16) ч. 1 ст. 286 КК України – Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами;

17) ч. 2 ст. 299 КК України – Жорстоке поводження з тваринами;

18) ч. ч. 1, 2 ст. 300 КК України – Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію;

19) ч. 1 ст. 301 КК України – Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів;

20) ч. 1 ст. 313 КК України – Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням;

21) ч. 1 ст. 318 КК України – Незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів;

22) ч. 1 ст. 325 КК України – Порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням;

23) ч. 1 ст. 326 КК України – Порушення правил поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами;

24) ч. 1 ст. 327 КК України – Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції;

25) ч. 1 ст. 347 КК України – Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця;

26) ч. 1 ст. 347¹ КК України – Умисне знищення або пошкодження майна журналіста;

27) ч. 1 ст. 362 КК України – Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї;

28) ст. 363 КК України – Порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється;

29) ч. 1 ст. 363¹ КК України – Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку;

30) ч. 1 ст. 364-1 КК України – Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми;

31) ч. 1 ст. 365-2 КК України – Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги;

32) ч. 1 ст. 366 КК України – Службове підроблення;

33) ч. 1 ст. 367 КК України – Службова недбалість.

34) ч. 1 ст. 374 КК України – Порушення права на захист;

35) ч. 1 ст. 376 КК України – Втручання в діяльність судових органів;

36) ч. 1, ч. 2 ст. 388 КК України – Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна або майна, яке описано чи підлягає конфіскації.

Отже, з урахуванням положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» сьогодні до кримінальних правопорушень зараховано 123 кримінальних проступків.

Також визначення видів кримінальних проступків у статті дозволяє висловити пропозицію щодо необхідності закріплення в окремій нормі вичерпного переліку таких посягань, якою доцільно доповнити Кримінальний процесуальний кодекс України. Це дасть змогу дізнавачам більш ефективно застосовувати норми матеріального та процесуального кримінального права у правозастосовній діяльності.

Висновки. Дискусійним залишається питання щодо належності кримінальних правопорушень, за вчинення яких передбачено основне покарання у вигляді позбавлення волі на строк не більше двох років, до нетяжких злочинів. Очевидно, що під час закріплення критеріїв визначення та розмежування кримінального проступку від злочинів, поряд із штрафом та покараннями, не пов'язаними із позбавленням волі, слід було закріпити і такий вид покарання, як позбавлення волі, хоча б на термін до одного року. Проте за таких обставин виникає потреба щодо внесення змін і в ч. 5 ст. 53 КК України, принаймні в контексті правових підстав заміни несплаченої суми штрафу до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян покаранням у вигляді позбавлення волі із розрахунку: один день позбавлення волі – за вісім неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. У математичному підрахунку при заміні 3000 н. м. д. як покарання у вигляді штрафу дорівнює 375 дням позбавлення волі.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

2. Кримінальний кодекс України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

3. Закон України від 22 листопада 2018 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19>.

4. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/4113>.